

Bonin, 24 lipca 2019 r.

Rada Gminy Manowo
76-015 Manowo 40

Dotyczy: ponowienie mojego wniosku obywatelskiego z 12 czerwca 2017 roku o uznanie drzew z terenu miejscowości Bonin za pomniki przyrody.

Na podstawie art. 41, 44 i 45 ustawy o ochronie przyrody z 2004 r. (jednolity tekst Dz.U. z 2016 poz. 2134) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. (Dz.U. z 2017 poz. 2300) ponownie wnoszę o uznanie drzew wymienionych w zał. nr 1 za pomniki przyrody.

Zgodnie z obowiązującym prawem kryteriami uznania drzew za pomniki przyrody są:
 1/ obwód pnia nie mniejszy niż minimalny obwód pnia drzewa określony w załączniku do rozporządzenia z dnia 4 grudnia 2017 r.; 2/ wyróżnianie się wśród innych tego samego rodzaju lub gatunku w skali kraju, województwa lub gminy, ze względu na obwód pnia, wysokość, szerokość korony, wiek, występowanie w skupiskach, w tym w alejach lub szpalerach, pokrój lub inne cechy morfologiczne, a także inne wyjątkowe walory przyrodnicze, naukowe, kulturowe, historyczne lub krajobrazowe.

Uzasadnienie

1. Pomniki przyrody podniosą atrakcyjność turystyczno-krajoznawczą nie tylko miejscowości Bonin, ale także zielonego szlaku pieszego Kamieni Granicznych (za wyj. poz. 4 – 2 topole, pozostałe rosną w jego ciągu), a przez to całej gminy. Należy pamiętać, że za odwiedzenie pomnika przyrody turyści otrzymują punkty przy zdobywaniu odznak krajoznawczych i Turysta-Przyrodnik, szczególnie popularnych wśród młodzieży szkolnej, także z terenu naszej gminy. Uznanie za pomniki może być też wykorzystane przy planowaniu trasy corocznego rajdu PTTK „Z wizytą u pomników przyrody”.

2. Wszystkie drzewa spełniają kryteria określone w par. 1 rozporządzenia z dnia 4 grudnia 2017 r. Stan fitosanitarny 4 drzew: 3 dębów rosnących w szpalerze (poz. 1) oraz buka zwyczajnego (poz. 2) nie budzi najmniejszych zastrzeżeń, wg skali zdrowotności Pacyniaka i Smólskiego posiadają stopień 1 - najwyższy, a pozostałe można zakwalifikować do stopnia 2.

3. Położenie drzew na terenie prywatnym nie jest przeszkodą w ich uznaniu za pomnik przyrody, patrz opinia prawna zał. nr 6

4. Na mój wniosek z 12 czerwca 2017 r. otrzymałem decyzję odmowną Pana Wójta Romana Kłosowskiego z 19 czerwca 2019 r., znak OŚ.6130.1.2017-2019.MOŚ. Ponowienie wniosku uważam za uzasadnione, ponieważ:

a. Nie mam informacji, by Rada Gminy Manowo rozpatrywała mój wniosek, a uznanie drzew za pomniki przyrody zgodnie z ustawą o ochronie przyrody jest kompetencją rady. Zaznaczyć jednak należy, że Pan Kłosowski oraz pracownicy Urzędu Gminy podjęli przygotowania do podjęcia stosownej uchwały, nastąpiła wizja lokalna oraz zlecono ocenę stanu fitosanitarnego wskazanych przeze mnie drzew.

b. Argument, że buk zwyczajny rosnący w zabytkowym parku już jest chroniony i z tego powodu nie musi być uznany za pomnik przyrody, jest nietrafiony z nast. powodów:
1/ Nastąpiło pomylenie kompetencji konserwatora zabytków i konserwatora przyrody: w wypadku zabytkowego parku w Boninie przez konserwatora zabytków chronione jest założenie parkowe (rozplanowanie nasadzeń i alejek, elementy małej architektury itp.), typowe dla XIX-wiecznego parku krajobrazowego (angielskiego), natomiast ochrona pomnikowa okazałych drzew jest w gestii konserwatora przyrody. W wielu zabytkowych parkach najbardziej okazałe drzewa mają status pomników przyrody. Dla przykładu: w koszalińskim Parku Książąt Pomorskich część A rośnie aż 16 pomnikowych drzew.
2/ Uznanie za pomniki przyrody wzmocni ochronę tych drzew. Ochrona konserwatora zabytków okazała się w Boninie niewystarczająca i to w dwóch przypadkach: nastąpiło wycięcie bez jego zgody drzew rosnących w otoczeniu zabytkowego kościoła św. Izydora, a podczas przygotowań do rewitalizacji parku podworskiego omawiany wyżej buk został oznaczony do usunięcia przez przedsiębiorcę handlującego drzewem opałowym.

Uprzejmię proszę Radę Gminy Manowo o powtórne rozpatrzenie mojego wniosku.

Załączniki:

1. Tabela: Zestawienie drzew proponowanych do uznania za pomniki przyrody
2. Rozporządzenie Ministra Środowiska z 4 grudnia 2017 r. wraz z załącznikiem
3. Kopia pisma Urzędu Gminy Manowo z dnia 19 czerwca 2019 r.
4. Skala zdrowotności drzew Pacyniaka i Smólskiego
5. Instrukcja mierzenia obwodu pnia drzewa
6. Informacja: Jak utworzyć pomnik przyrody? Czy można uznać drzewo za pomnik przyrody na gruncie prywatnym?
7. Porada prawna: Jakie zakazy wprowadzać do uchwały o uznaniu za pomnik przyrody?
8. Przykładowa uchwała w sprawie uznania za pomnik przyrody
9. Uzgodnienie projektu uchwały rady gminy z regionalną dyrekcją ochrony środowiska – wymagania formalne wniosku.